

Wat willen de bomen ons vertellen?

BERT VERLEYSEN, GRIET BOUWEN, STYN GRIETEN, FRANK LAMBRECHTS EN RENÉ BOUWEN

Uitgedaagd voor een waarderend onderzoek naar verbindingen tussen de mens en de meer-dan-menselijke wereld, gingen Bert Verleysen en Styn Grieten in gesprek met Griet Bouwen. Griet is een Appreciative Inquiry practitioner, narrative story-weaver, opgeleide eco-tuner en docent sociaal werk. Zij beschrijft haar bijdrage aan de wereld als 'Re-Storying Life as Inter-Becoming'. In dit gesprek leren we Griet kennen in haar zoeken naar verbindende interacties tussen mensen en de meer-dan-menselijke wereld .

Wij leven in een periode met ingrijpende veranderingen die ons dagelijks doen en laten overhoop halen. Ongewone hittegolven, nooit geziene orkanen en verwoestende overstromingen zijn weerkerende beelden in de nieuwsberichten. Onderzoek wijst uit dat deze rampen niet alleen veroorzaakt worden door veranderingen in het geofysisch systeem, maar ook door de impact van de mens op zijn eigen habitat en op het globale natuurlijke bio-systeem (Alcántara-Ayala, 2002). De voortschrijdende indringing van de mens in de meer-dan-menselijke wereld laat een verwrongen relatie zien: de mens handelt niet meer als een integraal deel van het hele systeem, maar als een almachtige meester en heerser, verheven boven de meer-dan-menselijke wereld (Albrecht, 2019). Wij hebben behoefte aan een fundamentele verandering in onze beleving en interpretatie van onze relaties tot elkaar en de levende aarde, waarbij we zorg dragen voor het regeneratief vermogen van *het weefwerk van het leven*, richting een duurzame globale toekomst (Díaz et al., 2019). Duurzaamheid begrijpen wij als de *'co-creation of a global society that is inclusive, humane, ecologically healthy, and economically sound'* (Zandee, 2013, p. 85).

Geïnspireerd door *Appreciative Inquiry*, zien wij deze fundamentele verandering als een voortschrijdend proces van co-creatie vanuit relationele praktijken die gekenmerkt zijn door wederzijdse verbinding en waardering (Bushe, 2010b; Verleysen et al., 2014). Meer dan een stapsgewijze aanpak van veranderingsprocessen is *Appreciative Inquiry* de kunst en het vermogen om, vanuit verbinding en waardering, samen met alle betrokkenen als een spoorzoeker oog te hebben voor het potentieel in kleinere en grotere systemen en dit potentieel samen aan te wakkeren tot de generatieve kracht van verandering (Bushe, 2010a; Grieten et al., 2018). Vanuit hun jarenlange vertrouwde relatie met *Appreciative Inquiry*, bespreken Griet, Styn en Bert paden om mensen te verbinden met de meer-dan-menselijke wereld.

Fundamentele verandering: naar een participatief wereldbeeld

Om het weefwerk van het leven te doorgronden heeft de mens behoefte aan een verandering in ervaren en begrijpen, weg van de subject-object-interpretatie van de mens (als het 'kennende' subject) en de meer-dan-menselijke wereld (als het 'te kennen' object). Meer dan een loutere perspectiefwisseling, weg van een wereldbeeld gekenmerkt als '*atomized, instrumentalist and self-serving*' (Phillips, 2019, p. 1161), gaat het om een doorleefde zijnswijze vanuit een participatief wereldbeeld. Daarbij is de manier waarop we die verbindende relaties vormgeven bepalend voor het co-creëren van de werkelijkheid waarin ook wij ons bewegen (Hosking, 2011). Centraal hierbij staan de relationele praktijken, te begrijpen als elke interactie waarbij de betrokken partners dingen met elkaar doen en elkaar aandoen en zo de sociale werkelijkheid vormen tot wat deze is (Grieten & Lambrechts, 2010). Geïnspireerd door dit relationeel constructionisme, beschouwen wij die verbindende interacties als de bouwstenen én als het bouwproces van diverse lokale contexten:

Griet: Als kind was ik veel buiten. Ik ging vaak wandelen met mijn ouders en speelde graag buiten. Later in mijn volwassen leven herontdekte ik de natuur als partner. Op momenten wanneer ik moeilijkheden ondervond in mijn werk, ging ik wandelen in de omgeving. Vaak ging ik dan naar Alden Biesen, dat prachtige kasteel met een kleine

kapel en de lindendreef. Die dreef wandelde ik dan verschillende keren op en af. Daar kon ik ervaren dat die plek ertoe bijdroeg dat ik me beter voelde. Het was alsof die plek, die bomen, de kasseistenen en alles daarrond me uitnodigde om deel te zijn van de relaties met alles wat die plek tot die plek maakt. Het voelde voor mij als de magie van die plek.

Bert: De magie van die plek? Kan je daar wat meer over vertellen?

Griet: Ik kon ervaren dat deze plek, of misschien wel elke plaats waarmee we ons verbinden, meer is dan gewoon zo maar een plaats. Er gebeurde iets terwijl ik daar was, maar ik kon niet begrijpen wat het was. Het voelde aan alsof ik aangeraakt werd door de ziel van die plek. Het leek voor mij alsof die plek iets wou vertellen over haar verbindingen en haar noden. Daar leerde ik voor het eerst dat wij als mens kunnen leren om open te staan voor wat een plek wil vertellen. Luisteren naar de wind, de geur van bossen opsnuiven, voeling krijgen met wat bomen, planten, aarde en vogels samen creëren. Als je er open voor wil staan, spreekt de natuur tot ons via metaforen, speelt ze in op onze zintuigen, raakt ze aan ons gevoel, wekt ze verwondering en medeleven op.

De magie van een plek voelen vanuit een dergelijke participatieve ervaring, is de open poort naar de co-creatie van een gedeelde ruimte met verbindende interacties, gekenmerkt door een authentieke verbinding met en een nederige waardering van het anders-zijn.

Styn: Deze gedachten over de natuur die communiceert en verbindt, doet me denken aan het werk van Wohlleben (2016). Hij beschrijft hoe bomen communiceren, hoe zij elkaar stimuleren om te groeien en hoe ze ondergronds met hun wortels verbindingen maken via een onmetelijk netwerk van schimmels. Het is een enorm ecosysteem, waarbij iemand kan begrijpen dat een boom meer is dan die stam, meer dan de takken, meer dan de bladeren. Het is een levend systeem, communicerend met andere systemen.

Griet: Wij mensen zijn, net zoals die bomen, deelgenoot van een grootser ecosysteem,

geconnecteerd als we zijn met de omgeving en met elkaar. Wij zijn in verbinding met elkaar, voortdurend in verandering, voortdurend in wording. Bomen zijn levende systemen, met grenzeloze vertakkingen en verbredende verbindingen alsof ze zelf een levenskracht uitstralen. Je kan deze ervaring niet eenvoudig wegzetten als esoterische nonsens. Deze ervaring van verbondenheid, wat betekent die voor de manier waarop ik kijk naar de meer-dan-menselijke wereld? Wat doet mij deze ervaring deel te zijn van de meer-dan-menselijke wereld? Voor mij is deze ervaring van verbindende interactie een manier van voortdurende wording in verbinding met alles rondom mij.

Ecologie, de wetenschap van verbindingen

Heel wat auteurs beschrijven de diepere verbinding tussen de meer-dan-menselijke wereld en menselijke wezens (Hens, 2022). Binnen de brede scoop van wetenschappelijke concepten, zoals terrapsychologie (Chalquist, 2020), ecopsychologie (Fisher, 2013), ecofilosofie (Drengson, 1997), en ecofeminisme (Holemans et al., 2021; Phillips, 2019) blijft de belangrijkste focus van deze benaderingen de zoektocht naar een nieuwe taal, zelfs een nieuwe zingeving van het menselijk bestaan. Het betekent loskomen van het isolement van de eigen soort om zo deelgenoot te worden van een bredere gemeenschap van levende wezens. Dit zorgt voor een nieuwe betekenis van de werkelijkheid en een waardenverandering (Berry in Chalquist, 2020).

Tegen de achtergrond van het relationeel constructionisme, zien wij het hele ecosysteem als een evoluerend proces van co-creatie vanuit verbindende interacties tussen interdependente subjecten (van der Haar & Hosking, 2004). Door met een *Appreciative Inquiry*-lens te kijken naar wat er gebeurt als de mens en de meer-dan-menselijke wereld elkaar raken, bereiken we een generatieve capaciteit om het nieuwe en het betere te co-creëren doorheen waardering en verbinding (Hosking, 2011).

Griet: Ik voel me altijd geraakt door wat er gebeurt met plekken in onze omgeving. Bijvoorbeeld in de Katteberg, een heuvelachtig park in onze

gemeente. Het is een klein bosje van populieren, waar een aantal oude bomen moeten verdwijnen. De gemeentelijke administratie heeft waarschijnlijk een gefundeerd rapport waarom deze bomen geroid moeten worden. Op een dag was het hele bos geroid. Het raakte me diep. Ik vroeg om uitleg bij de stad, waar mij verteld werd dat het hele bos rooien efficiënter was dan elk jaar enkele oudere bomen weg te moeten halen. Voor mij illustreert dit onze oppervlakkige visie op zulke plekken. Het rooien van het hele bos veegt immers een heel ecosysteem weg en vernietigt de habitat van vele andere planten, kleine dieren, vogels en insecten. Deze gebeurtenis toonde me dat wij als mensen nog een hele weg af te leggen hebben vooraleer wij kunnen denken, voelen en handelen als echte partners van de meer-dan-menselijke wereld.

Deze ervaring van geraakt te worden door de natuur ademt niet alleen *a sense of belonging*, maar meer nog een zorg voor het weefwerk van het leven: *'Caring offers us a way of being in the world that is beyond exchange and in which compassionate and attentive relationships with human en nonhuman others can flourish'* (Phillips, 2019, p. 1161).

Griet: Als we erin slagen onszelf te ervaren als een wezen-in-wording middenin het weefwerk van het leven, worden we diepgaand gevoelig voor het wonder van de aarde. Zover zijn we nog niet. Vandaag handelen we alsof wij de meer-dan-menselijke wereld bezitten. Wij zijn vergeten dat de planeet, de natuur, de meer-dan-menselijke wereld voor het grootste deel nog altijd een mysterie voor ons is. Er is nog altijd zoveel waarmee wij kunnen connecteren en waarvan we kunnen leren. Wij hoeven enkel het idee achter te laten dat wij de enige denkende en voelende wezens zijn. We kunnen de meer-dan-menselijke wereld ook als een subject ontmoeten. Dan kunnen we plekken en bomen ontmoeten en — tenminste als we ons openstellen voor de verrassing en het wonder — kunnen we met onze zintuigen, onze verwondering en empathie luisteren naar de hints die zij ons toefluisteren.

Styn: Wij hebben behoefte aan andere onderzoeksmethoden voorbij het beheersende meten en controleren. Dit veronderstelt een ommekeer van objectivering naar subjectivering, naar

het onderzoek als een relationele praktijk tussen subjecten, een *appreciative co-inquiry*. Vandaag zien we hoe poëzie en andere kunstvormen de eerste stappen zetten in het sociaal onderzoek.

Door als een deelgenoot van het hele systeem mee te stappen in een onderzoek naar datzelfde systeem, creëren we samen een gedeelde onderzoeksruimte. Het vraagt van ons om als een kind of als een kunstenaar ons gevoel voor het wonder en het mysterie opnieuw te waarderen. Het is een behoefte aan iets als ontzag, je als een curieuzeneus laten verrassen en er met verwondering van genieten (Cooperrider, 1996; Grieten et al., 2018). Dit onderzoek in het mysterie van de meer-dan-menselijke wereld is gekenmerkt door nederigheid, als een leerproces voor *'how to ask questions and build relationships that are based on mutual respect and the recognition that others know things that we may need to know in order to get a job done'* (Lambrechts et al., 2011; Schein, 2013, p. 1).

Toegepast als een nederig, waardeerend onderzoek, verkent *Appreciative Inquiry* het systeem als in zijn geheel samen opgebouwd, en stelt het de onderliggende beheersende *power-over*-mindset met de vanzelfsprekendheid van aannames in vraag (Lambrechts et al., 2011; van der Haar & Hosking, 2004). Vanuit verbindende praktijken en met een waardeerend oog zorgt *Appreciative Inquiry* voor een generatieve *power-to*-mindset, waardoor mensen kunnen bouwen aan nieuwe alternatieven voor verschillende sociaal-maatschappelijke domeinen zoals stedenbouw.

Wat zouden de bomen ons vertellen?

De magie van een plaats ligt in niet begrijpen
dat een plaats niet zomaar een plaats is
maar een betekenis die troost en oriënteert

Onze geest is diep geworteld in de aarde
Mens kan je niet zijn zonder verwickeld te zijn
in de anthologie van verbindende ecologie

Zoals bomen, zijn mensen levende systemen
Verbonden aan weer andere levende systemen
die zich grenzeloos vertakken in connecties

Ons zijn is slechts een tussenzijn in het geheel
dat verwondering vraagt in plaats van beheersing
Zachte evenknie in plaats van machtige meerdere

Hoe kan je het andere begrijpen als je het wilt
bezitten, hoe kan je weten als je enkel kan meten
Hoe kan je luisteren als je vergeet te vragen

We verleggen steden, halen rivieren uit hun bedding
om het riskante mensenspel vrij spel te geven
Maar wat zouden de bomen ons vertellen?

Misschien horen we het als we
weer het kind worden
Dat ontdekt en verbeeldt, uren kijkt hoe een worm
geruisloos openingen maakt,
verdwijnt en verschijnt

*Gedicht door Styn Grieten; tekening door
Lien — leerling gemeentelijk lager onderwijs
De Notelaar in Hoelbeek-Bilzen*

Co-inquiry in de publieke ruimte

Griet: Munsterbilzen is een dorp in Belgisch Limburg. De inwoners zijn er fier op hun Edelhof, een mooi wit kasteel in het centrum van het dorp. Dit kasteel sluit aan bij een park met een vijver en een eilandje. In een uithoek van het park is een prachtige speeltuin voorzien voor kinderen. Het kasteeltje is vervallen en wordt gerestaureerd, maar het park zelf heeft veel van zijn oude glorie verloren. De beleidsmakers willen de hele site opwaarderen als een dorpscentrum en tegelijkertijd uitwerken tot een toeristische trekpleister als de zuidelijke toegangspoort tot het uitgestrekte Nationaal Park Hoge Kempen van de provincie Limburg (RLKM, 2022). Ontwerpers maakten hiervoor een blauwdruk. In overeenstemming met de hedendaagse inzichten om inwoners te betrekken, organiseerden de lokale beleidsverantwoordelijken een hoorzitting waar inwoners voorstellen voor de site konden doen. Maar waarom niet ook de vragen: Wat zouden de bomen ons kunnen vertellen over deze plannen? Wat zou de vijver ons vertellen over deze plaats? Hebben wij de moed en de methoden om te proberen *hen* een stem te geven?

Deze provocatieve vragen initiëren het onderzoek naar het verhaal van de meer-dan-menselijke wereld, als de verrijking van de stedenbouwkundige planning met *Appreciative Inquiry* op basis van verbinding en waardering. Door de meer-dan-menselijke wereld een stem te geven krijgen lokale gemeenschappen de mogelijkheid om op te

schuiven naar een co-creatie van een meerstemmige context, gebaseerd op een inclusief en coöperatief wereldbeeld (Hosking, 2000), waarbij de mens en de meer-dan-menselijke wereld als partners worden samengebracht in een wederzijdse co-creatie van elkaar.

Kinderen tonen de weg

Styn: Jij bent actief in het onderwijs. Hoe zie jij mogelijkheden om in het onderwijs de shift te maken van een antropocentrische mindset naar een ecocentrische mindset?

Griet: Ik zie dat een antropocentrisch wereldbeeld ons hele onderwijs aanstuurt. Zo wordt duurzaamheid vooral begrepen als een technische uitdaging. De belangrijkste vraag is echter: Wat is voor mensen de juiste aard van de relatie met de meer-dan-menselijke wereld? Tien andere technische tips en tricks zullen ons niet helpen voor de regeneratie van mogelijkheden in het weefwerk van het leven richting een duurzame globale toekomst.

Kinderen tonen ons de weg. Spontaan en vol verwondering scannen zij de wereld van de kleine dingen. Dag na dag ontdekken kinderen nieuwe ongekende dingen. Zij kunnen uren op de grond zitten en kijken hoe een regenworm zijn weg zoekt naar een ander gaatje in de aarde. En tegelijkertijd laten zij hun fantasie de vrije teugel, terwijl de tijd vertraagt (Hosking, 2000). Door naast die kinderen te gaan zitten, laten wij toe dat hun gevoel van

verwondering ons besmet en 'ons helpt om anders te denken over de wereld en deze te behandelen met meer zorg en aandacht' (Kabalt, 2020, p. 225).

In onze zoektocht naar de fundamentele verandering die het weefwerk van het leven regeneert, laten kinderen ons zien hoe we ons kunnen verbinden met de meer-dan-menselijke wereld en deze waarderen. Kinderen tonen ons de weg

Waarom niet ook de vragen: Wat zouden de bomen ons kunnen vertellen over deze plannen? Wat zou de vijver ons vertellen over deze plaats? Hebben wij de moed en de methoden om te proberen *hen* een stem te geven?

Illustratie @Karen Vangronsveld

naar kansen voor verbindende praktijken voor de co-creatie van meerstemmige ruimtes waarin we kunnen luisteren naar de verscheidenheid van verhalen van de mens en de meer-dan-menselijke wereld. Gedreven door een *sense of urgency* om waarderend te connecteren met de meer-dan-menselijke wereld en geïnspireerd door kinderen die genieten van het wonder van de natuur, hebben wij niet de luxe om te wachten om ons te engageren in een non-verbaal onderzoek naar wat de bomen ons vertellen. Verbeeld je wat er mogelijk kan worden als we de kinderen van de scholen van Munsterbilzen uitnodigen om samen met de bewoners van het Medisch Centrum van Munsterbilzen, de inwoners, lokale kunstenaars, beleidsverantwoordelijken en stedelijke diensten te gaan zitten in het park om samen op zoek te gaan naar fascinerende ideeën en zo deelgenoot te worden van woordeloze verbindende praktijken met de meer-dan-menselijke wereld, voor en na de woorden?

Tekening: @Bregt, leerling gemeentelijk lager onderwijs De Notelaar in Hoelbeek-Bilzen

Dit artikel is een Nederlandstalige uitwerking van het Engelstalige artikel *What Would the Trees Tell Us*, in mei 2023 verschenen in *AI Practitioner* (Verleysen et al., 2023). In dit online tijdschrift gaan de uitgevers dieper in op een diversiteit aan inzichten en praktijken vanuit Appreciative Inquiry. Meer hierover op www.aipractitioner.com.

BERT VERLEYSSEN is gepensioneerd en is als vrije doctoraatsstudent verbonden aan UHasselt (België).

GRIET BOUWEN is Appreciative Inquiry facilitator en lector aan een opleiding voor sociaal werkers.

STYN GRIETEN is universitair docent Organisatie Psychologie en Veranderingsmanagement aan de Faculteit Economie en Bedrijfswetenschap, KULeuven (België)

FRANK LAMBRECHTS is hoogleraar in Change Management en Family Business aan de Faculteit Bedrijfseconomische Wetenschappen, Universiteit Hasselt (België).

RENÉ BOUWEN is Emeritus Professor in Organisatie Psychologie, KULeuven (België).

Literatuur

- Albrecht, G. A. (2019). *Earth Emotions: New Words for a New World*. Cornell University Press.
- Alcántara-Ayala, I. (2002). Geomorphology, Natural Hazards, Vulnerability and Prevention of Natural Disasters in Developing Countries. *Geomorphology*, 47(2), 107-124. [https://doi.org/https://doi.org/10.1016/S0169-555X\(02\)00083-1](https://doi.org/https://doi.org/10.1016/S0169-555X(02)00083-1)
- Bushe, G. R. (2010a). *Clear Leadership: Sustaining Real Collaboration and Partnership at Work*. Davies-Black.
- Bushe, G. R. (2010b). Generativity and the Transformational Potential of Appreciative Inquiry. In D. Zandee, D. L. Cooperrider, & M. Avital (Eds.), *Organizational Generativity: Advances in Appreciative Inquiry* (Vol. 3). Emerald. http://gervasebushe.ca/AI_generativity.pdf
- Chalquist, C. (2020). *Terrapsychological Inquiry: Restorying Our Relationship with Nature, Place, and Planet*. Routledge.
- Cooperrider, D. L. (1996). The Child as Agent of Inquiry. *OD Practitioner*. http://appreciativeinquiry.case.edu/uploads/Child_As_Agent.pdf
- Díaz, S., Settele, J., Brondízio, E. S., Ngo, H. T., Agard, J., Arneeth, A., Balvanera, P., Brauman, K. A., Butchart, S. H. M., Chan, K. M. A., Garibaldi, L. A., Ichii, K., Liu, J., Subramanian, S. M., Midgley, G. F., Miloslavich, P., Molnár, Z., Obura, D., Pfaff, A., Polasky, S., Purvis, A., Razaque, J., Reyers, B., Chowdhury, R. R., Shin, Y.-J., Visseren-Hamakers, I., Willis, K. J., & Zayas, C. N. (2019). Pervasive Human-Driven Decline of Life on Earth Points to the Need for Transformative Change. *Science*, 366(6471), eaax3100. <https://doi.org/doi:10.1126/science.aax3100>
- Drengson, A. (1997). An Ecophilosophy Approach, the Deep Ecology Movement and Diverse Ecosophies. *The Trumpeter*, 14(3).
- Fisher, A. (2013). Ecopsychology at the Crossroads: Contesting the Nature of a Field. *Ecopsychology*, 5(3), 167-176.
- Grieten, S., & Lambrechts, F. (2010). Co-Creating High Quality Relational Practices: A Micro-Process View on Organizational Development and Change. Proceedings of the IIE Annual Industrial Engineering Research Conference,
- Grieten, S., Lambrechts, F., Bouwen, R., Huybrechts, J., Fry, R., & Cooperrider, D. (2018). Inquiring into Appreciative Inquiry: A Conversation with David Cooperrider and Ronald Fry. *Journal of Management Inquiry*, 27(1), 101-114. <https://doi.org/10.1177/1056492616688087>
- Hens, T. (2022). *De Wereld Die We Delen*. uitgeverij EPO vzw.
- Holemans, D., Osman, P., & Franssen, M.-M. (2021). *Voor Wie Willen We Zorgen? Ecofeminisme Als Inspiratiebron*. EPO.
- Hosking, D. M. (2000). Ecology in Mind, Mindful Practices. *European Journal of Work and Organizational Psychology*, 9(2), 147-158. <https://doi.org/10.1080/135943200397914>
- Hosking, D. M. (2011). Telling Tales of Relations: Appreciating Relational Constructionism. *Organization Studies*, 32(1), 47-65. <https://doi.org/10.1177/0170840610394296>
- Kabalt, J. (2020). *Songs of Wonder: An Inquiry into Wonder and Magic in Everyday and Organizational Life* Middlesex University/Ashridge Business School].
- Lambrechts, F., Bouwen, R., Grieten, S., Huybrechts, J. P., & Schein, E., H. (2011). Learning to Help through Humble Inquiry and Implications for Management Research, Practice, and Education: An Interview with Edgar H. Schein. *Academy of Management Learning & Education*, 10(1), 131-147.
- Phillips, M. (2019). "Daring to Care": Challenging Corporate Environmentalism. *Journal of Business Ethics*, 156(4), 1151-1164. <https://doi.org/10.1007/s10551-017-3589-0>
- RLKM. (2022). *Hoge Kempen National Park*. Geraadpleegd op 28-12-2022 via <https://www.nationaal-parkhogekempen.be/en>
- Schein, E., H. (2013). *Humble Inquiry. The Gentle Art of Asking Questions Instead of Telling*. Berrett-Koehler Publishers, Inc.
- van der Haar, D., & Hosking, D. M. (2004). Evaluating Appreciative Inquiry: A Relational Constructionist Perspective. *Human Relations*, 57(8), 1017-1036. <https://doi.org/10.1177/0018726704045839>
- Verleysen, B., Lambrechts, F., Grieten, S., Bouwen, R., & Bouwen, G. (2023). What Would the Trees Tell Us. *AI Practitioner*, 25(2), 59-67.
- Verleysen, B., Lambrechts, F., & Van Acker, F. (2014). Building Psychological Capital with Appreciative Inquiry: Investigating the Mediating Role of Basic Psychological Need Satisfaction. *The Journal of Applied Behavioral Science*, 51(1), 10-35. <https://doi.org/10.1177/0021886314540209>
- Wohlleben, P. (2016). *The Hidden Life of Trees: What They Feel, How They Communicate—Discoveries from a Secret World* (Vol. 1). Greystone Books.
- Zandee, D. P. (2013). The Process of Generative Inquiry. In D. L. Cooperrider, D. P. Zandee, L. N. Godwin, M. Avital, & B. Boland (Eds.), *Organizational Generativity: The Appreciative Inquiry Summit and a Scholarship of Transformation (Advances in Appreciative Inquiry, Volume 4)* (Vol. 4, pp. 69-88). Emerald Group Publishing Limited. [https://doi.org/doi:10.1108/S1475-9152\(2013\)0000004002](https://doi.org/doi:10.1108/S1475-9152(2013)0000004002)